

DOI: <https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series14.2025.34.07>

УДК: 378.091.78.071.2:[37.015.3:005.32]

*Лабунець Віктор Миколайович,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри музичного мистецтва,
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
<https://orcid.org/0000-0002-9154-0955>*

РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ПРОЦЕСІ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОГО НАВЧАННЯ

У статті підкреслюється важлива роль інструментально-виконавської підготовки у структурі освітнього процесу закладів вищої освіти та її значний вплив на формування творчої індивідуальності майбутнього вчителя музичного мистецтва. Зазначено актуальність запровадження культурологічного підходу в систему професійної підготовки педагогів-музикантів. Особливу увагу приділено необхідності володіння високим рівнем виконавської майстерності, сформованим естетичним смаком і глибоким знанням різновидів мистецтва. Проаналізувавши психолого-педагогічну літературу, автор формулює поняття «розвиток творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі інструментально-виконавського навчання» як гармонійне поєднання індивідуальності, творчої мотивації, здібностей та вмінь. На основі теоретичного осмислення проблеми та вивчення педагогічної практики визначено низку педагогічних умов, які сприяють ефективному розвитку творчого потенціалу майбутнього вчителя музичного мистецтва. До таких умов належать: стимулювання прагнення до творчої самореалізації у виконавській діяльності; запровадження індивідуалізованого підходу у навчальний процес; інтеграція креативних методів у систему виконавської підготовки; розвиток рефлексивного ставлення до власної діяльності та формування креативного мислення у студентів.

***Ключові слова:** творча особистість, креативність, музичне виконавство, інструментально-виконавське навчання, фахова підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва.*

Постановка проблеми. Сучасне суспільство переживає динамічні соціокультурні та економічні трансформації, що висувають вимогу до підготовки гнучких, креативних фахівців, здатних до самовдосконалення та новаторської діяльності. У цьому контексті формування творчої особистості виступає не лише ключовою умовою, а й вагомим здобутком суспільного розвитку, адже саме вона слугує рушієм прогресу в усіх сферах людської діяльності. Тому забезпечення сприятливих умов для розвитку творчого потенціалу особистості як провідного чинника її становлення є одним із пріоритетних завдань сучасної освітньої системи.

Розвиток творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва є важливим аспектом професійної підготовки, оскільки це безпосередньо впливає на здатність майбутніх педагогів реалізовувати творчі підходи в навчанні та вихованні учнів. У процесі інструментально-виконавського навчання важливо не лише досягнення технічної майстерності, а й розвиток художнього чуття, емоційної виразності, креативного мислення, що дозволяє педагогам стимулювати творчість у своїх учнях.

У сучасних умовах, коли зростає потреба в інноваційних підходах до навчання музики, стає очевидною необхідність формування творчої особистості, здатної не лише вдосконалювати технічні навички, а й мати глибоке розуміння музичного твору, здатність до інтерпретації та інноваційного осмислення музичних стилів. Особливу роль у цьому процесі відіграють інструментальні дисципліни, які є основою для розвитку виконавської культури та емоційної виразності. Проблема полягає в тому, що традиційні методи

навчання не завжди враховують індивідуальні особливості студентів, їхній творчий потенціал, а також зміни в музичній педагогіці, що вимагають нових підходів до формування інструментально-виконавської майстерності. Потрібно розробити ефективні методики та стратегії, що дозволять оптимізувати освітній процес, сприяючи розвитку творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Таким чином, виникає необхідність у дослідженні зв'язку між інструментально-виконавським навчанням і розвитком творчих якостей майбутніх педагогів, визначенні умов, які сприяють формуванню творчої особистості, а також розробці методичних рекомендацій для практичного застосування в освітньому процесі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Формування та розвиток творчої особистості, здатної активно й усвідомлено взаємодіяти з реальністю та творити власне життя, є надзвичайно важливим – завданням. Як підкреслює І. Бех, творчість – це найвища духовна цінність, справжнє втілення людської сутності, простір істинної свободи та розкриття індивідуальності. [1].

Психологи, спираючись на результати наукових досліджень, розмежовують поняття «креативна особистість» і «творча особистість». Під креативною особистістю мається на увазі індивід, який володіє внутрішніми передумовами до творчості – це особливості особистісної структури, специфіка когнітивних процесів і нейрофізіологічні задатки. Саме вони сприяють прояву творчої активності, яка виникає не під впливом зовнішніх чинників, а є результатом внутрішніх мотивацій і прагнень. Творча особистість виявляється через активну участь у творчому процесі, що називається творчою діяльністю. Це процес, результатом якого стає нове досягнення, яке вирізняється об'єктивною або суб'єктивною новизною й оригінальністю.

Згідно з поширеним у науковій літературі трактуванням, творчість розуміється як свідомо, цілеспрямована діяльність, результатом якої є виникнення чогось принципово нового, раніше невідомого. Вона вирізняється унікальністю, оригінальністю та суспільно-історичною неповторністю. Творчість може проявлятися як у вигляді відкриттів, винаходів, так і через активне засвоєння та переосмислення вже наявних культурних надбань і мистецьких цінностей. Вона також сприяє формуванню особистого художнього досвіду, що, у свою чергу, пробуджує інтерес до знань, культури та мистецтва.

Наукові підходи до формування творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва висвітлено в дослідженнях таких учених, як Н. Гуральник, Л. Гусейнова, О. Олексюк, О. Отич, Г. Падалка, А. Растригіна, О. Реброва, О. Ростовський, О. Рудницька, Н. Сегеда, В. Т. Стратан-Артишкова та інших.

Аналіз наукових досліджень дає змогу зробити висновок про роль учителя як активного учасника навчально-виховного процесу. До його професійної та педагогічної діяльності нині висуваються нові вимоги, що зумовлюють розширення спектра взаємопов'язаних завдань, які покладаються на систему педагогічної освіти. Серед ключових із них, за Н. Ничкало, особливо важливим є стимулювання інноваційної діяльності в різноманітних освітньо-виховних системах, а також розвиток педагогічної творчості, що сприяє досягненню високого рівня професійної майстерності [4].

Освіта як щоденна діяльність є невід'ємною частиною реального життя й спрямована на підготовку особистості до практичного освоєння різних екофактів, матеріальних і знанневих артефактів, а також технологій, необхідних для створення власного життєвого шляху. У своїй ґрунтовній праці «Педагогіка: загальна та мистецька» О. Рудницька подає визначення освіти як процесу й результату формування особистісних якостей через навчання й виховання відповідно до духовних норм і цінностей суспільства. [16, с. 22].

О. Семенов зазначає, що головною метою навчання у вищому закладі освіти є становлення й розвиток особистості з творчою індивідуальністю, високим рівнем зрілості, освіченості та культури, а також із глибоким усвідомленням природи суспільства, людини та їх взаємозв'язку в процесі розвитку [17].

Варто звернути увагу на концепцію Г. Падалки, згідно якої ключовим завданням розвитку теорії та практики мистецької й музично-педагогічної освіти в сучасних умовах є актуалізація інноваційної проблематики. Це передбачає впровадження новітніх підходів, виокремлення найбільш значущих аспектів, а також концентрацію на глобальних і специфічних питаннях мистецької освіти, що зумовлено особливостями її сучасного розвитку [14].

Музичну освіту, як зазначає О. Ростовський, слід розуміти як складний діалектичний процес формування художньо-творчого потенціалу учнів, розвитку їхньої здатності до естетичного сприйняття, глибокого переживання та створення музики. Цей процес не є стихійним, а виступає як соціально-педагогічне явище, яке підлягає цілеспрямованому керуванню і в якому об'єктивні та суб'єктивні чинники тісно взаємопов'язані [15, с. 193].

Це підвищує вимоги як до викладача, так і до майбутнього вчителя музичного мистецтва як активних учасників педагогічного процесу та носіїв інновацій. Така ситуація вимагає оновлення традиційної системи музично-педагогічної освіти шляхом впровадження нових підходів і інноваційних технологій. Їх мета – сформувати компетентного фахівця, здатного діяти як творча особистість, здійснювати самостійний пошук, самовираження та самореалізацію у професійній діяльності.

Мета статті – розкрити педагогічні умови та особливості розвитку творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва в процесі інструментально-виконавського навчання, а також обґрунтувати ефективні шляхи формування його професійної майстерності, художньо-інтерпретаційного мислення та креативних здібностей у контексті сучасної мистецької освіти.

Зазначену мету було конкретизовано в таких **завданнях**:

- проаналізувати науково-теоретичні підходи до визначення поняття «творча особистість» та її значення у професійній діяльності вчителя музичного мистецтва;
- визначити педагогічні умови формування творчої особистості в процесі професійної підготовки;
- дослідити специфіку інструментально-виконавського навчання у учителів музичного системі підготовки майбутніх мистецтва.

У сучасному розумінні вища музично-педагогічна освіта розглядається в трьох взаємопов'язаних аспектах: змісту, функціонування та розвитку. Вона є саморозвивальною системою, що відзначається фундаментальністю, універсальністю та гуманітарно-науковим спрямуванням. Ця система націлює студентів музично-педагогічних та музичних відділів мистецьких факультетів на глибоке освоєння загальнотеоретичних, спеціальних та психолого-педагогічних знань, а також на розвиток науково-дослідницьких і практично-методичних навичок для творчого застосування в розв'язанні професійних завдань.

Багатогранність професійної діяльності вчителя музичного мистецтва в закладі загальної середньої освіти зумовлена сучасними вимогами до організації та проведення різноманітних форм мистецької й музично-виконавської роботи з учнями як на уроках, так і в позаурочний час. Це потребує від педагога не лише глибоких і систематизованих професійних знань, умінь та навичок, але й здатності до постійного саморозвитку та особистісного вдосконалення. Здійснення різних форм виконавської музичної діяльності – сольного виконання, самостійної роботи над музичними творами, читання з листа, акомпанування, ансамблевої гри, творчого музикування й імпровізації – має ґрунтуватися на гармонійному поєднанні педагогічних і виконавських умінь, сформованому естетичному смаку та усвідомленому ставленні до мистецтва музики.

У процесі осмислення сутності та механізмів формування творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва варто відзначити, що цей феномен виступає інтегративною характеристикою індивіда. Вона охоплює широкий спектр креативної та діяльнісної активності, що сприяє творчому пошуку, саморозвитку, професійному становленню й оригінальному підходу до вирішення навчальних завдань. Творчість

педагога виявляється через такі риси, як новизна, нестандартність мислення, енергійність, спонтанність, умотивованість і креативність. Основою цієї якості є внутрішній імпульс, що спонукає особистість до постійного руху та прагнення до вирішення проблемних ситуацій [13].

Серед різноманітних чинників, що формують творчу особистість, дослідники особливо виділяють музику, адже, як зазначає Г. Дідич, саме вона має унікальну здатність глибоко впливати на внутрішній світ людини, не маючи собі рівних у цьому серед інших мистецтв [5, с. 39].

П. Косенко вважає, що підвищити якість інструментальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва можна завдяки впровадженню сучасних дидактичних методів, заснованих на особистісному підході. Це означає створення таких умов навчання, які допоможуть студентам повністю розкрити свій виконавський потенціал, розвинути емоційно-вольові й комунікативні якості, естетичне сприйняття, творчість і самостійність у професійному зростанні [8].

Попри численні дослідження, присвячені окремим аспектам творчості, виконавства та особливостям різних напрямів музично-педагогічної освіти (музично-теоретичного, інструментально-виконавського та вокально-хорового), науковці досі не сформулювали чіткого визначення поняття «розвиток творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі інструментально-виконавського навчання». Водночас саме інструментально-виконавська підготовка є ключовим елементом професійної освіти майбутнього педагога-музиканта, виступає її якісною ознакою та спирається на положення теорії й практики музичного виховання. Вона враховує специфіку музично-педагогічної діяльності вчителя, яка полягає у вирішенні навчально-виховних завдань за допомогою інструментального музикування. Такий підхід спрямований на формування творчої особистості майбутнього вчителя, здатного до самореалізації, сприйняття нового досвіду та організації власної діяльності для вираження своєї індивідуальності.

Творчість студента-інструменталіста – це процес індивідуального художнього самовираження, що виявляється у здатності до інтерпретації музичних творів, пошуку власного стилю виконання, створення нових художніх образів, а іноді й авторської музики. Така творчість охоплює як інтелектуальний, так і емоційний рівні особистості, сприяє розвитку уяви, креативного мислення, а також поглибленню розуміння змісту музичного матеріалу.

Виконавство студента-інструменталіста – це професійна діяльність, спрямована на технічно й емоційно точну реалізацію музичного твору на інструменті. Воно включає в себе володіння технікою гри, знання музичної мови, стильових особливостей, а також уміння інтерпретувати авторський задум. Виконавство є поєднанням раціонального аналізу й емоційного переживання музики, що потребує систематичного навчання, самодисципліни та художньої чутливості.

Теоретичний аналіз особливостей творчої інструментально-виконавської діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва, розкриття понять «творчість» і «виконавство», дало змогу виявити їх специфічні та спільні характеристики.

Розвиток творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва є однією з ключових задач сучасної мистецької педагогіки. Зважаючи на специфіку професійної підготовки, важливу роль у цьому процесі відіграє інструментальне навчання, яке не тільки формує виконавську майстерність, а й розкриває індивідуальність студента, його креативні здібності та педагогічний потенціал.

В умовах трансформації сучасної освіти, зростання значення гуманітарних знань та орієнтації на всебічний розвиток особистості вчителя, актуальність впровадження культурологічних підходів у систему фахової підготовки майбутніх педагогів значно зростає. Культурологічний підхід дозволяє розглядати освіту як складну систему формування духовного світу людини, її світогляду, ціннісних орієнтацій, здатності до міжкультурної комунікації та творчого самовираження.

Майбутній вчитель музичного музичного має бути не лише носієм знань, а й культурним посередником, здатним створювати освітнє середовище, що сприяє розвитку особистості учня. Культурологічні підходи допомагають розширити світогляд студентів, активізувати їх пізнавальну та творчу діяльність, формують здатність до рефлексії, самопізнання та самореалізації у професійному контексті.

Формування творчої особистості вчителя неможливе без інтеграції знань про культуру, мистецтво, етику, історію та філософію, які закладають фундамент для розвитку критичного мислення, емпатії та інноваційного підходу до педагогічної діяльності. Упровадження культурологічних компонентів у професійну підготовку сприяє гармонізації професійного і духовного розвитку майбутнього вчителя, що є особливо важливим у сучасному полікультурному суспільстві.

Успішне формування творчої особистості у процесі інструментального навчання базується на низці педагогічних принципів, а саме:

Принцип індивідуалізації навчання, який передбачає врахування індивідуальних особливостей студента: його музичного досвіду, емоційності, мислення, технічного рівня. Завдяки цьому викладач може підібрати оптимальний репертуар, методи роботи та стратегії розвитку творчого мислення.

Принцип творчої активності, який передбачає стимулювання ініціативи студента, розвиток здатності до імпровізації, інтерпретації та власної художньої позиції. Практика гри на інструменті має супроводжуватися аналізом твору, пошуком власного звучання, творчою взаємодією з матеріалом.

Принцип єдності технічного і художнього. Навчання не повинно зводитись лише до технічної вправності. Техніка – це засіб для втілення художньо-образного змісту. Важливо поєднувати розвиток моторики з музичним слухом, емоційним відгуком та образним мисленням.

Принцип самостійності та рефлексії. Майбутній вчитель музичного мистецтва повинен навчитися не лише відтворювати, а й аналізувати свою гру, планувати роботу над твором, оцінювати результат. Саморефлексія – запорука професійного зростання і розвитку креативного педагогічного стилю.

Принцип інтеграції мистецьких видів діяльності. Ефективним є поєднання інструментального виконання з вокалом, диригуванням, музичною імпровізацією, композицією. Такий підхід формує цілісне музичне мислення, збагачує внутрішній світ студента та стимулює його художню уяву.

Принцип педагогічної взаємодії. Розвиток творчої особистості можливий лише у партнерському середовищі. Взаєморозуміння, діалог, підтримка з боку викладача, мотивація до самовираження – необхідні умови формування відкритої, креативної особистості майбутнього педагога.

Отже, інструментально-виконавське навчання є потужним засобом формування творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва. Реалізація педагогічних принципів індивідуалізації, творчої активності, техніко-художньої єдності, рефлексії, інтеграції та взаємодії забезпечує гармонійний розвиток як музиканта, так і педагога-особистості, здатного до креативного навчання і виховання нових поколінь.

На основі теоретичного аналізу проблеми та вивчення педагогічного досвіду нами виділені педагогічні умови, які, на нашу думку, є необхідними для процесу формування творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва як складової професійного розвитку майбутнього вчителя музичного мистецтва, а саме:

1. Стимулювання прагнення до творчої самореалізації у виконавській діяльності:
 - формування стійкого інтересу до інструментального музикування;
 - використання індивідуально значущого репертуару, що відповідає естетичним потребам студента;
 - залучення студентів до конкурсів, фестивалів, концертної діяльності як платформи для творчого самовираження.

2. Впровадження індивідуалізованого підходу в освітній процес; інтеграція креативних методів у систему виконавської підготовки:

- урахування індивідуального рівня виконавської підготовки, психофізіологічних особливостей та творчого потенціалу студента;
- розробка персоналізованих програм навчання, орієнтованих на розвиток креативності.

3. Інтеграція креативних методів у систему виконавської підготовки; розвиток рефлексивного ставлення до власної діяльності та формування креативного мислення у студентів:

- використання імпровізації, варіативного інтерпретування музичних творів, творчих завдань у процесі опрацювання репертуару;
- залучення елементів композиції, аранжування, експериментальної техніки гри.

4. Формування рефлексивної позиції та креативного мислення майбутнього педагога-музиканта:

- організація самостійного аналізу власного виконавського досвіду.

Окреслимо особливості розвитку творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі інструментального навчання. Підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва є багатограним процесом, у центрі якого – формування творчої особистості. Особливо важливу роль у цьому відіграє інструментально-виконавське навчання, яке не лише розвиває технічні навички, а й сприяє становленню музично-естетичного світогляду, художнього смаку та індивідуального стилю виконавства. Творча особистість – це педагог, здатний: генерувати нові ідеї у навчально-виховному процесі; створювати художньо-емоційне середовище на уроці; адаптувати виконавські та педагогічні методики під конкретного учня; бути не лише передавачем знань, а й джерелом натхнення для дітей.

Для вчителя музичного мистецтва важлива не тільки музична компетентність, але й гнучкість мислення, художня інтуїція, здатність до імпровізації, креативність у виборі репертуару й засобів подачі матеріалу. Процес навчання гри на музичному інструменті є базовим елементом професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва. Його особливості:

- індивідуальна форма навчання, яка дозволяє розкривати особистісний потенціал студента;
- виконавська діяльність, яка вимагає постійного творчого самовираження;
- інтерпретація музичних творів, що розвиває емоційність, уяву, асоціативне мислення.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Отже, розвиток творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва в процесі інструментально-виконавського навчання – це не лише формування технічної майстерності, а передусім виховання індивідуального художнього бачення, здатності до емоційного самовираження та готовності надихати інших. Такий фахівець зможе успішно поєднувати виконавське мистецтво з педагогічною діяльністю, формуючи у школярів любов до музики та творчості.

У контексті дослідження проблеми розвитку творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва в процесі інструментально-виконавського навчання перспективними є наступні напрями подальших наукових пошуків: поглиблений аналіз психологічних механізмів творчого розвитку в умовах індивідуальної та групової виконавської діяльності, з урахуванням особистісно орієнтованого підходу в освіті; розробка інноваційних методик інструментального навчання, що сприятимуть формуванню креативного мислення, музично-образного бачення, а також здатності до імпровізації та інтерпретації музичного твору.

Література:

1. Бех І. Д. Особистість у просторі духовного розвитку: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2012. 256 с.
2. Беш Л. В., Дмитришин Б. Я., Беш О.М., Яскевич О.І., Мацюра О.І. Сучасні можливості підвищення мотивації студентів до навчання. Львівський клінічний вісник, 2017. № 1. С. 60-64.
3. Браславська О., Озерова Л. Теоретичні основи формування професійної мотивації майбутнього вчителя в умовах фахової підготовки. Проблеми підготовки сучасного вчителя. 2021. Вип. 2(22). С. 21–30.
4. Горбенко, О. Б. Музично-виконавська компетентність майбутнього вчителя музики в структурі професійної підготовки. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 14: Теорія і методика мистецької освіти. (Вип. 12, с. 56–61). Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. 14 с.
5. Дідич Г. Теоретичні аспекти дослідження структури здібностей, необхідних для підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва. Наукові записки. Педагогічні науки. Кіровоград, 2015. Вип. 139. С. 36–40.
6. Кислюк О. Співвідношення понять «мотив», «стимул», «потреба» та інтерес до навчання. Соціальна психологія. 2004. № 5. С. 109–118.
7. Коваленко О. Е., Корольова Н. В. Методика професійного навчання: проектування технологій навчання: робочий зошит. URL: <http://forca.com.ua/knigi/navchannya/metodika-profesiinogo-navchannya.html> (дата звернення: 25.07.2021).
8. Косенко П. Методика особистісно-орієнтованого навчання гри ні музичному інструменті майбутнього вчителя музики : автореф. дис... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2009. 20 с.
9. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. Київ, 1989. С. 419.
10. Левченко Т. І. Мотивація суб'єкта в різних видах діяльності: монографія. Вінниця: Нова книга, 2011. 448 с.
11. Музика О. О. Мотивація творчої активності у становленні технічно обдарованої особистості. Наукові записки Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. Київ, 2000. Вип. 1. С. 276–280.
12. Ничкало Н. Г. Українська наукова школа педагогічної майстерності – скарбниця сьогодення і майбутнього. *Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології*. Київ – Кіровоград, 2014. С. 22–29.
13. Олексюк О. Музична педагогіка: навч. посіб., К.: КНУКМ, 2006. 188с.
14. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ: Освіта України, 2008. 274 с.
15. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. посібник . Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2011, 640 с.
16. Рудницька О.П. Педагогіка загальна та мистецька: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга, Богдан, 2005, 360 с.
17. Семенов О. М. Професійна підготовка майбутнього вчителя на основі поліпарадигмального підходу. *Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології*. Київ – Кіровоград, 2014. С. 77–82.
18. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2013. 232 с.

References:

1. Bekh, I. D., 2012. Osobystist u prostori dukhovnoho rozvytku: navchalnyi posibnyk [Personality in the space of spiritual development: textbook]. Kyiv: Akademydav, 256 s.
2. Besh, L. V., Dmytryshyn, B. Ya., Besh, O. M., Yaskevych, O. I., Matsiura, O. I., 2017. Suchasni mozhlyvosti pidvyshchennia motyvatsii studentiv do navchannia [Modern possibilities for increasing students' motivation to study]. Lvivskiy klinichnyi visnyk, № 1. S. 60–64.
3. Braslavska, O., Ozerova, L., 2021. Teoretychni osnovy formuvannia profesiinoini motyvatsii maibutnoho vchytelia v umovakh fakhovoi pidhotovky. Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia [Theoretical foundations of the formation of professional motivation of a future teacher in the conditions of professional training. Problems of training a modern teacher]. Vyp. 2 (22). S. 21–30.
4. Horbenko, O. B., 2011. Muzychno-vykonavska kompetentnist maibutnoho vchytelia muzyky v strukturі profesiinoini pidhotovky [Musical and performing competence of a future music teacher in the structure of professional training]. Naukovyi chasopys NPU im. M. P. Drahomanova. Seriiia 14: Teoriiia i metodyka mystetskoï osvity. (Vyp. 12, S. 56–61). Kyiv: NPU im. M. P. Drahomanova, 14 s.
5. Didych, H., 2015. Teoretychni aspekty doslidzhennia struktury zdibnostei, neobkhidnykh dlia pidhotovky maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva [Theoretical aspects of research into the structure of abilities necessary for the training of a future music teacher]. Naukovi zapysky. Pedahohichni nauky. Kirovohrad. Vyp. 139. S. 36–40.
6. Kysliuk, O., 2004. Spivvidnoshennia poniat «motyv», «stymul», «potreba» ta interes do navchannia [The

- interrelation of the concepts of «motive», «stimulus», «need», and learning interest]. *Sotsialna psikhologhiia*. № 5. S. 109–118.
7. Kovalenko, O. E., Korolova, N. V. *Metodyka profesiinoho navchannia: proektuvannia tekhnolohii navchannia: robochyi zoshyt* [Professional training methodology: designing learning technologies: workbook]. URL: <http://forca.com.ua/knigi/navchannya/metodika-profesiinogo-navchannya.html> (data zvernennia: 25.07.2021).
 8. Kosenko, P., 2009. *Metodyka osobystisno-orientovanoho navchannia hry ni muzychnomu instrumenti maibutnoho vchytelia muzyky: avtoref. dys... kand. ped. nauk* [Methodology of personality-oriented teaching of playing a musical instrument for a future music teacher: author's abstract of the dissertation of the candidate of pedagogical sciences]: 13.00.02. Kyiv, 20 s.
 9. Kostiuk, H. S., 1989. *Navchalno-vykhovnyi protses i psikhichni rozvytok osobystosti* [Educational process and mental development of the individual], Kyiv. S. 419.
 10. Levchenko, T. I., 2011. *Motyvatsiia subiekta v riznykh vydakh diialnosti: monohrafiia* [Motivation of the individual in various types of activity: monograph]. Vinnytsia: Nova knyha, 448 s.
 11. Muzyka, O. O., 2000. *Motyvatsiia tvorchoi aktyvnosti u stanovlenni tekhnichno obdarovanoi osobystosti* [Motivation of creative activity in the development of a technically gifted individual]. *Naukovi zapysky Instytutu psikhologhii im. H. S. Kostiuka APN Ukrainy*. Kyiv. Vyp. 1. S. 276–280.
 12. Nychkalo, N. H., 2014. *Ukrainska naukova shkola pedahohichnoi maisternosti – skarbnytsia sohodennia i maibutnoho* [Ukrainian scientific school of pedagogical excellence – a treasury of the present and the future]. *Pedahohika vyshchoi shkoly : metodolohiia, teoriia, tekhnolohii*. Kyiv – Kirovohrad. S. 22–29.
 13. Oleksiuk, O., 2006. *Muzychna pedahohika: navch. posib.* [Musical pedagogy: textbook], Kyiv: KNUKM, 188 s.
 14. Padalka, H. M., 2008. *Pedahohika mystetstva (Teoriia i metodyka vykladannia mystetskykh dystsyplin)* [Art Pedagogy (Theory and methodology of teaching art disciplines)]. Kyiv: Osvita Ukrainy.
 15. Rostovskiy, O. Ya., 2011. *Teoriia i metodyka muzychnoi osvity: navch-metod. posibnyk* [Theory and methodology of music education: teaching and methodological manual]. Ternopil: Navchalna knyha. Bohdan, 640 s.
 16. Rudnytska, O. P., 2005. *Pedahohika zahalna ta mystetska: navch. posib.* [General and artistic pedagogy: textbook]. Ternopil: Navchalna knyha – Bohdan, 360 s.
 17. Semenoh, O. M., 2014. *Profesiina pidhotovka maibutnoho vchytelia na osnovi poliparadyhmalnoho pidkhodu* [Professional training of future teachers based on a multi-paradigm approach]. *Pedahohika vyshchoi shkoly: metodolohiia, teoriia, tekhnolohii*. Kyiv – Kirovohrad. S. 77–82.
 18. Fitsula, M. M., 2013. *Pedahohika: navch. posib.* [Pedagogy: textbook]. Ternopil: Navchalna knyha «Bohdan», 232 s.

Viktor Labunets. Development of the creative personality of a future music teacher in the process of instrumental and performing training.

The article emphasizes the important role of instrumental and performing training in the structure of the educational process of higher education institutions and its significant influence on the formation of the creative individuality of a future teacher of music. The relevance of implementing a cultural approach in the system of professional training of music teachers is highlighted. Particular attention is paid to the need to possess a high level of performing skills, a developed aesthetic taste, and deep knowledge of various types of art. Having analyzed the psychological and pedagogical literature, the author formulates the concept of «development of the creative personality of a future teacher of musical art in the process of instrumental and performing training» as a harmonious combination of individuality, creative motivation, abilities and skills. Based on the theoretical understanding of the problem and the study of pedagogical practice, a number of pedagogical conditions have been identified that contribute to the effective development of the creative potential of a future music teacher. Such conditions include: stimulating the desire for creative self-realization in performing activities; implementing an individualized approach into the educational process; integrating creative methods into the system of performing training; developing a reflective attitude towards one's own activities and forming creative thinking of students.

Keywords: *creative personality, creativity, musical performance, instrumental and performing training, professional training of future teachers of musical art.*